स्मयन्निव गुडाकेशं प्रेक्ष्यमाणः सहस्रदृक् । हर्षेणोत्फुल्लनयनो नचाटप्यत वृत्रहा ।
एकासनोपविष्टौ तौ शोभयाञ्चक्रतुः सभां । सूर्य्याचन्द्रमसौ व्योम चतुर्द्दश्यामिवोदितौ ।
तत्र स्म गाथा गायन्ति साम्ना परमवल्गुना । गन्धर्व्वास्तुम्बुरुश्रेष्ठाः कुशला गीतसामसु ।
घृताची मेनका रम्भा पूर्व्वचित्तिः स्वयम्प्रभा । उर्व्वशी मिश्रकेशी च दण्डगौरी वरूथिनी ।
गोपाली सहजन्या च कुम्भयोनिः प्रजागरा । चित्रसेना चित्रलेखा सहा च मधुरस्वना । १०८५
एताश्चान्याश्च ननृतुस्तत्र तत्र सहस्रशः । चित्तप्रसादने युक्ताः सिद्धानां पद्मलोचनाः ।
महाकटितटश्रोण्यः कम्पमानैः पयोधरैः । कटाक्षहावमाधुर्य्यैश्चेतोबुद्धिमनोहरैः ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि इन्द्रलोकाभिगमनपर्व्वणि इन्द्रसभादर्शने त्रयश्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततो देवाः सगन्धर्व्वा समादायार्घ्यमुत्तमं । शक्रस्य मतमाज्ञाय पार्थमानर्च्चुरञ्जसा ।
पाद्यमाचमनीयञ्च प्रतिगाह्य नृपात्मजं । प्रवेशयामासुरथो पुरन्दरनिवेशनं ।
एवं सम्पूजितो जिष्णुरुवास भवने पितुः । उपशिक्षन्महास्त्राणि ससंहाराणि पाण्डवः । १०९०
शक्रस्य हस्ताद्दयितं वज्रमस्त्रञ्च दुःसहं । अशनीञ्च महानादा मेघवर्हिणलक्षणाः ।
गृहीतास्त्रस्तु कौन्तेयो भ्रातॄन् सस्मार पाण्डवः । पुरन्दरनियोगाच्च पञ्चाब्दानवसत् सुखी ।
ततः शक्रोऽब्रवीत् पार्थं कृतास्त्रं काल आगते । नृत्यं गीतञ्च कौन्तेय चित्रसेनादवाप्नुहि ।
वादित्रं देवविहितं नृलोके यन्न विद्यते । तदर्ज्जयस्व कौन्तेय श्रेयो वै ते भविष्यति ।
सखायं प्रददौ चास्य चित्रसेनं पुरन्दरः । स तेन सह सङ्गम्य रेमे पार्थो निरामयः । १०९५
गीतवादित्रनृत्यानि भूय एवादिदेश ह । तथाऽपि नालभच्छर्म्म तरस्वी द्यूतकारितं ।
दुःशासनवधामर्षी शकुनेः सौबलस्य च । ततस्तेनातुलां प्रीतिमुपागम्य क्वचित् क्वचित् ।
गान्धर्व्वमतुलं नृत्यं वादित्रञ्चोपलब्धवान् ।
स शिक्षितो नृत्यगुणाननेकान् वादित्रगीतार्थगुणांश्च सर्व्वान् । न शर्म्म लेभे पर वीरहन्ता भ्रातॄन् स्मरन्मातरञ्चैव कुन्तीं ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि इन्द्रलोकाभिगमनपर्व्वणि अर्ज्जुनास्त्रादिशिक्षायां चतुश्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ आदावेवाथ तं शक्रश्चित्रसेनं रहोऽब्रवीत् । पार्थस्य चक्षुरुर्व्वश्या सक्तं विज्ञाय वासवः । १८००
गन्धर्व्वराज गच्छाद्य प्रहितोऽप्सरसां वरां । उर्व्वशीं पुरुषव्याघ्रं सोपतिष्ठतु फाल्गुनं ।
यथाऽर्चितो गृहीतास्त्रो विद्यया मन्नियोगतः । तथा त्वया विधातव्यः स्त्रीषु सङ्गविशारदः ।
एवमुक्तस्तथेत्युक्त्वा सोऽनुज्ञां प्राप्य वासवात् । गन्धर्व्वराजोऽप्सरसमभ्यगादुर्व्वशीं वरां ।
तां दृष्ट्वा विदितो हृष्टः स्वागतेनार्चितस्तया । सुखासीनः सुखासीनां स्मितपूर्व्वं वचोऽब्रवीत् ।
विदितं तेऽस्तु सुश्रोणि प्रहितोऽहमिहागतः । त्रिदिवस्थैकराजेन त्वत्प्रसादाभिनन्दिना । १८०५
यस्तु देवमनुष्येषु प्रख्यातः सहजैर्गुणैः । श्रिया शीलेन रूपेण व्रतेन च दमेन च ।
प्रख्यातो बलवीर्य्येण सम्मतः प्रतिभानवान् । वर्च्चस्वी तेजसा युक्तः क्षमावान् वीतमत्सरः ।
साङ्गोपनिषदान् वेदान् चतुराख्यानपञ्चमान् । योऽधीते गुरुशुश्रूषां मेधाञ्चाष्टगुणाश्रयां ।